

POSTANOWIENIE

28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 28 maja 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku R.W.

z udziałem W.W.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej R.W.

od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z 30 kwietnia 2024 r., IV Ca 476/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. ustala, że wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty postępowania kasacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawczyni R.W. od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z 30 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi na jej oczywistej zasadności (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) nakładało na skarżących powinność wykazania, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia przytoczonych we wniosku przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Oczywiste jest tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy sprawy. Zarzucane uchybienia muszą mieć zatem kwalifikowany charakter, dotyczyć konkretnych przepisów prawa i być dostrzegalne w sposób jednoznaczny i oczywisty, na pierwszy rzut oka, co skarżący winien wykazać we wniosku o przyjęcie skargi w wyodrębnionym konstrukcyjnie i formalnie wywodzie prawnym, bez odwoływania się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia; podstawy kasacyjne nie podlegają bowiem badaniu na etapie tak zwanego przedsądu. Należy też przypomnieć, że o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 1 października 2024 r., I CSK 2227/23).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że „w związku z naruszeniem wskazanych w zarzutach skargi przepisów, oczywista zasadność skargi nie powinna budzić wątpliwości wobec tego, że:

1) Sąd uznał, że dokonano podziału majątku wspólnego w sposób dorozumiany w sytuacji gdy w skład majątku wspólnego wchodziło przedsiębiorstwo,

2) dokonany - według Sądu - podział majątku jest rażąco krzywdzący dla wnioskodawczynie, bowiem na skutek podziału nie otrzymała żadnego wartościowego składnika, a wszystkie wartościowe składniki w tym środki finansowe znalazły się w posiadaniu do uczestnika.

3) Sąd uznał, że strony dokonały podziału majątku pomimo tego, że:

a) nie przeprowadzono dowodu celem wykazania tego faktu,

b) zgromadzony materiał dowodowy wykazuje, że świadomość stron odnośnie podziału majątku była inna niż ustalenia Sądu.

4) uczestnik wystąpił z powództwem o zapłatę, mającym na celu realizację jednego ze składników majątku wspólnego jakim jest wierzytelności z tytułu nakładów na nieruchomość, która należała do rodziców wnioskodawczynie.

5) Sąd bez żadnego wyjaśnienia uznał, że zawarta umowa o podział majątku nie obejmowała jednego składnika - wierzytelności, której uczestnik dochodzi w procesie wytoczonym wiele lat po ustaniu wspólności (nb. akurat tego, który nie został wymieniony przez żadną ze stron postępowania). Na skutek tego uczestnikowi przysługuje dodatkowe roszczenie wobec wnioskodawczynie.

Należy również podnieść, iż Sąd Okręgowy dopuścił się rażących uchybień procesowych albowiem naruszył szereg przepisów o postępowaniu dowodowym i apelacyjnym, dokonał błędnej wykładni przepisów prawa materialnego co doprowadziło do wydania orzeczenia, które w sposób oczywisty narusza prawo i jest rażąco niesprawiedliwe dla wnioskodawczynie.

Należy podkreślić, iż Sąd Okręgowy orzekał w sposób fragmentaryczny i dowolnie selektywny badał okoliczności sprawy, bezzasadnie odmówił dopuszczenia dowodów mających na celu uwzględnienie usprawiedliwionych

roszczeń Wnioskodawczyni. Wymienione w treści skargi naruszenia prawa świadczą o konieczności weryfikacji orzeczenia Sądu Okręgowego w drodze kontroli kasacyjnej.”

Wniosek skarżącej nie odpowiada wymaganiom stawianym wykazaniu przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., albowiem nie zostały w nim przytoczone przepisy, których rażące naruszenie zarzuca skarżąca, ograniczając się do ogólnych twierdzeń o nietrafności zaskarżonego rozstrzygnięcia. Jednocześnie należy podkreślić, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi odrębny od uzasadnienia podstaw kasacyjnych element tego pisma procesowego. Wywód prawny wskazujący w czym wyraża się ta „oczywistość”, powinien znaleźć się w uzasadnieniu wniosku. O tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona, nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 lutego 2025 r., I USK 347/24).

Ponadto nie stanowi rozwinięcia przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej podjęcie samej polemiki ze szczegółowymi ustaleniami sądów powszechnych rozpoznających sprawę. Ze względu na ograniczoną wprost w art. 398¹³ § 2 k.p.c. kognicję Sądu Najwyższego, która nie obejmuje weryfikacji ustaleń faktycznych poczynionych przez sądy *meriti* ani oceny przeprowadzonych przed nimi dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.) taki sposób uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi rozpoznania nie może wywołać oczekiwanych przez nią skutków (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 kwietnia 2025 r., I CSK 271/25).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

(M.M.)

[SOP]

[r.g.]

